

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2/7, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019 - - Nr. SR-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO TEIKIMO

Teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siekiama patikslinti Norminių studijų krypties arba studijų programų grupės studijų kainų apskaičiavimo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti skyrimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimu Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – Aprašas), nuostatas.

2018 m. valstybės biudžete buvo skirta papildomų lėšų dėstytojų ir mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo užmokesčiui padidinti vidutiniškai 20 proc., o formuojant 2019 m. valstybės biudžetą dalis šių lėšų (16,2 mln. Eur) skirta studijoms ir paskirstyta mokslo ir studijų institucijoms indeksuojant visų studijuojančiųjų studijų kainas, taikant šiuos koeficientus: kolegijose – 1,15; kitose mokslo ir studijų institucijose – 1,12 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. lapkričio 15 d. įsakymas Nr. V-901 „Dėl studijų kainų indeksavimo“). Tam, kad 2019 m. į aukštąsias mokyklas priimamų studentų norminės studijų kainos nebūtų mažesnės nei 2018 m. priimtų studentų indeksuotos studijų kainos, būtina pakeisti Aprašo nuostatas ir šias kainas padidinti (koleginių studijų – bent 15 proc., universitetinių studijų – bent 12 proc.).

Teikiamas nutarimo projektas parengtas, atsižvelgiant į Lietuvos universitetų rektorių konferencijos, Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos, Lietuvos studentų sąjungos ir Vilniaus universiteto studentų atstovybės pasiūlymus.

Nutarimo projekte numatyta:

1. Pakeisti universitetinių ir koleginių studijų norminių studijų kainų (toliau – kainos) bazinio dydžio apskaičiavimo koeficientus.

Siūloma padidinti kainų dedamosios, susijusios su akademinių darbuotojų darbo užmokesčiu, dydį 22 proc.: universitetinėms studijoms – nuo 6,07 iki 7,40 pareiginės algos bazinio dydžio (toliau – BD); koleginėms studijoms – nuo 5,17 iki 6,31 BD ir kainų dedamosios, susijusios su išlaidomis prekėms ir paslaugoms koleginėms studijoms, dydį nuo 3,2 iki 4 bazinių socialinių išmokų (toliau – BSI). Tokiu būdu siekiama, kad visų studijų pakopų kainos didėtų tuo pačiu procentu, koks buvo taikomas indeksuojant 2018 m. ir anksčiau patvirtintas kainas: kolegijose – 15 proc., universitetuose – 12 procentų.

Koleginėse studijose didelė dalis (apie 30 proc.) apimties tenka praktikoms, o iki šiol praktiniams darbams reikalingoms medžiagoms, metodinėms priemonėms, įrangos patikrai ir kitoms reikmėms skiriama šių lėšų dalis nepadengia net būtiniausių kaštų. Intensyviai naudojama praktinio mokymo įranga nuolat sensta ir ją būtina nuolat atnaujinti. Taip pat kolegijose dalį

užsiėmimų turi vesti dėstytojai-praktikai (iki 30 proc.). Tai yra įmonėse dirbantys ir didelę profesionalaus darbo praktiką turintys aukštos kvalifikacijos specialistai, kurių paslaugos būtinos siekiant suteikti kokybiškas praktines žinias.

2. Padidinti kainų dedamosios, susijusios su išlaidomis studentams skatinti, dydį 13 proc. nuo 3,1 iki 3,5 BSI.

Šiuo metu kainoje įskaičiuojamos lėšos studentams skatinti (t. y. 3,1 BSI arba 117,8 Eur) visiškai neatitinka studentų lūkesčių, o gaunamos stipendijos nepatenkina net minimalių poreikių. Dėl šios priežasties didelė dalis studentų priversti dirbti nekvalifikuotą darbą, o tai neabejotinai daro blogą įtaką jų studijų rezultatams. Atsižvelgiant į tai, nutarimo projekte siūloma bent 13 proc. padidinti kainų dedamosios, susijusios su išlaidomis studentams skatinti, dydį.

3. Patikslinti Aprašo priedą, pakeičiant studijų kryptių priskyrimą kainų grupėms arba studijų kryptių grupių koeficientus:

3.1. Universitetinių archeologijos studijų kryptį perkelti į brangesnę kainų grupę (iš 1.1 į 1.4).

Šiuo metu archeologijos studijos priskirtos prie mažiausių kainų grupės, tačiau tokia studijų kaina negali užtikrinti šiuolaikinius archeologijos mokslo reikalavimus atitinkančių studijų, kadangi modernus archeologijos mokslas yra tarpdisciplininis, glaudžiai integruotas ne tik su kitų humanitarinių ir socialinių mokslų, bet ir su gamtos bei gyvybės mokslų teikiama pažinimo metodais. Šio mokslo tyrimų metodai didžiąja dalimi yra ardomieji, todėl juos griežtai reglamentuoja Lietuvos Respublikos paveldo apsaugos sistemos teisės aktai, paveldo tvarkybos reglamentai ir specialistų atestavimo tvarka. Minėti teisės aktai akcentuoja tiek ardomųjų, tiek ir neardomųjų tyrimų metodų išmanymą, šiuolaikines archeologinio paveldo dokumentacijos technikas bei atitinkamų praktinių įgūdžių poreikį. Siekiant parengti absolventą, kuris galėtų įgyti atitinkamą atestatą ir turėtų teisę savarankiškai ir atsakingai vykdyti ardomuosius archeologinius tyrimus, privaloma užtikrinti atitinkamą studijų turinį ir jam atitinkančią materialinę bazę. Tam būtina garantuoti pakankamos trukmės lauko tyrimų praktiką, suteikti kompetencijų žmogaus palaikų, gyvūnų bei augalų liekanų tyrimų srityje; šioms praktikoms būtina atitinkama technologinė įranga, medžiagos ir priemonės, kurių, esant dabartiniam finansavimui, įsigyti ir atnaujinti yra praktiškai neįmanoma.

3.2. Padidinti Aprašo priedo 2.2 papunktyje nurodytų koleginių studijų kainų grupės koeficientą.

Koleginėms studijoms siūloma padidinti 2.2 kainų grupės koeficientą iki 1,57 (vietoj dabartinio 1,5). Pažymėtina, kad iki šiol buvo neproporcingai didelis technologijos, fizinių, inžinerijos, informatikos mokslų studijų kryptių universitetinių ir koleginių studijų kainų atotrūkis: 2018 m. indeksuotos atitinkamos studijų kainos skiriasi net 57 proc., o pritarus teikiamam siūlymui atotrūkis sumažėtų bent iki 50 procentų. Tai prisidėtų užtikrinant kokybišką šių studijų procesą kolegijose, sumažėtų įtampa dėl neadekvačiai skirtingo finansavimo.

4. Antrosios pakopos, rezidentūros ir trečiosios pakopos studijų kainų apskaičiavimo rodikliai keičiami, siekiant, kad dėl nominalaus BD pasikeitimo šios kainos neišaugtų daugiau kaip 13 proc. (Aprašo 6 punktas ir 7.2 papunktis).

Pritarus teikiamam nutarimo projektui:

1. Kainos, nustatomos 2019 m. priimamiems studentams, nebūtų mažesnės nei 2018 m. priimamiems studentams nustatytos indeksuotos studijų kainos – tai leistų įgyvendinti sprendimus dėl dėstytojų ir mokslo darbuotojų darbo užmokesčio didinimo, kurie tiesiogiai veikia studijų kaštus.

2. Patikslinus koleginių technologijos, fizinių, inžinerijos ir informatikos mokslų studijų kryptių grupės kainos koeficientą (2.2 kainų grupė), sumažėtų disproporcijos ir nepagrįstai didelis atotrūkis tarp koleginių ir universitetinių studijų kainų.

3. Padidėtų studentams skatinti skiriamos lėšos 13 proc. arba nuo 117,8 Eur iki 133 Eur.

Priėmus nutarimo projektą, jo nuostatos bus taikomos apskaičiuojant ir tvirtinant normines 2019 metais į aukštąsias mokyklas priimamų studentų studijų kainas. **Siekiant sklandaus 2019 m.**

priėmimo į aukštąsias mokyklas planavimo, būtina kuo greičiau patvirtinti 2019 m. normines studijų kainas.

Nutarimo projektui įgyvendinti (dėl išlaidų studentams skatinti dedamosios padidinimo) bus reikalingos papildomos valstybės biudžeto lėšos. Šį poreikį numatoma padengti iš bendrųjų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų, taip pat iš studijų lėšų, liekančių dėl aukštesniuose kursuose atsilaisvinančių ir neužimamų valstybės finansuojamų studijų vietų.

Nutarimo projektas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, neprieštarauja Europos Sąjungos teisei. Jis neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Teikiamas nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektas buvo derinamas su Finansų ministerija, Teisingumo ministerija, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos studentų sąjunga, Vilniaus universiteto studentų atstovybe. Teisingumo ministerija ir Lietuvos kolegijų direktorių konferencija pastabų neturėjo, Vilniaus universiteto studentų atstovybė išvados nepateikė. Į daugelį gautų pastabų atsižvelgta, kitos pastabos teikiamos derinimo pažymoje. Pažymėtina, kad dalies pasiūlymų, teiktų institucijoms derinant nutarimo projektą, atsisakyta, nes numatoma sudaryti darbo grupę (į ją bus kviečiami visų suinteresuotų institucijų atstovai), ji iš esmės peržiūrėtų norminių studijų kainų apskaičiavimo principus, kurie būtų taikomi nuo 2020 metų.

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Ekonomikos departamento (direktorė Eglė Radėnienė, tel. 219 1162) Mokslo ir studijų ekonomikos skyrius (vedėja Vaida Balkuvienė, tel. 219 1158).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Derinimo pažyma, 2 lapai.
4. Suinteresuotų institucijų raštų kopijos, 9 lapai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras

Algirdas Monkevičius

Vaida Balkuvienė, tel. 219 1158, el. p. Vaida.Balkuviene@smm.lt